ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἀπ. 1, 10)

Περίοδος Δ΄ - Ἔτος ΙΗ΄ Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 794	Κυριακὴ Πατέρων Δ΄ Οἰκ. Συν. (Τίτ. 3,8-15) 15 Ἰουλίου 2001	Συντάκτης † ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος Ν. Καντιώτης

«Πιστὸς ὁ λόγος»

«Πιστὸς ὁ λόγος» (Τίτ. 3,8)

«*Π*ιστὸς ὁ λόγος», φωνάζει σήμερα ἀρχίζοντας ὁ ἀπόστολος (Τίτ. 3,8). Αὐτὰ τὰ δύο λόγια θὰ προσπαθήσω νὰ ἑρμηνεύσω στὴν ἀγάπη σας.

* * *

«Πιστὸς ὁ λόγος». Τί θὰ πῇ *«πιστός»*; Εἶνε δηλαδὴ λόγος, στὸν ὁποῖο πρέπει νὰ δώσουμε ὅλη μας τὴν ἐμπιστοσύνη, λόγος ἀληθινός.

«Πιστὸς ὁ λόγος». Ποιός *«λόγος»*, ἀπὸ τὰ δισεκατομμύρια τῶν λόγων ποὺ ἀκούγονται καθημερινῶς, εἶνε ὁ *«πιστός»*, ὁ ἄξιος ἐμπιστοσύνης; Εἶνε ὁ λόγος τῶν ῥητόρων, τῶν δικηγόρων, τῶν βουλευτῶν, τῶν πολιτικῶν, τῶν φιλοσόφων, τῶν ἐπιστημόνων;... Ὄχι, ἀγαπητοί μου. Αὐτὸς εἶνε λόγος ἀνθρώπινος, ἀτελής, ποὺ ἐνδέχεται νὰ πλανᾶται· διότι ἀεὶ πλανῶνται οἱ ἄνθρωποι. Ὅταν λέει ὁ ἀπόστολος Παῦλος *«πιστὸς ὁ λόγος»*, ἐννοεῖ τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ. *«Τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ»* (Ἔξ. 4,22· 5,1 κ.ἀ.).

Αὐτὰ εἶνε τὰ θαυμαστὰ λόγια, γιὰ τὰ ὁποῖα ἔλεγε σήμερα τὸ Εὐαγγέλιο, ὅτι δὲν θὰ μπορέσῃ ἄνθρωπος οὔτε νὰ προσθέσῃ σ' αὐτὰ οὔτε ν' ἀφαιρέσῃ τίποτε (βλ. Ματθ. 5,18-19).

Καὶ ὁ λόγος αὐτός, ὁ *«πιστὸς λόγος»*, ἐξακολουθεῖ νὰ διδάσκεται. Τὸν παρέλαβαν οἱ ἀπόστολοι καὶ τὸν σκόρπισαν σὲ ὅλο τὸν κόσμο. Εἶνε ὁ λόγος ποὺ ἐκήρυξε ὁ κορυφαῖος Παῦλος στὴ Μικρὰ Ἀσία, στὴν Κύπρο, στὴ Θεσσαλονίκη, στὸν Ἄρειο Πάγο τῶν Ἀθηνῶν, στὴν Κρήτη, σὲ ὅλο τὸν κόσμο. Εἶνε ὁ λόγος ποὺ ἐκήρυξε ὁ ἀπόστολος Ἀνδρέας στὴν Πάτρα καὶ μαρτύρησε, ὁ λόγος ποὺ ἐκήρυξαν οἱ λοιποὶ ἀπόστολοι. Ἐξακολουθεῖ ὁ λόγος αὐτὸς νὰ κηρύττεται. Εἶνε ὁ λόγος ποὺ ἐκήρυξε ὁ Μέγας Βασίλειος στὴν Καισάρεια, ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος στὴν Κωνσταντινούπολι, ὁ Μέγας Ἀθανάσιος στὴν Ἀλεξάνδρεια, ὅλοι οἱ πατέρες καὶ διδάσκαλοι τῆς Ἐκκλησίας. Εἶνε ὁ λόγος ποὺ ἐκήρυξαν οἱ ἕξι Οἰκουμενικὲς Σύνοδοι, τῶν ὁποίων τὴν ἱερὰ μνήμη τελοῦμε σήμερα, ὅλως δὲ ἰδιαιτέρως οἱ 630 πατέρες καὶ διδάσκαλοι ποὺ συνεκρότησαν στὴν Χαλκηδόνα τῆς Μικρᾶς Ἀσίας τὴν Τετάρτη Οἰκουμενικὴ Σύνοδο.

Καὶ τί ἐδίδαξαν οἱ πατέρες τῆς Τετάρτης Οἰκουμενικῆς Συνόδου; Ἐδίδαξαν τὸ μέγα μυστήριο. Ποιό εἶνε τὸ μέγα μυστήριο; Ὅτι ὁ Χριστὸς δὲν εἶνε ἁπλῶς ἄνθρωπος, ἀλλὰ εἶνε συγχρόνως καὶ Θεός, μὲ μιὰ λέξι Θεάνθρωπος. Καὶ ὅπως στὸν ἄνθρωπο εἶνε μυστηριώδης ἡ σχέσι ψυχῆς καὶ σώματος, κατὰ παρόμοιο τρόπο καὶ στὸ Χριστὸ εἶνε μυστηριώδης ἡ σχέσι τῶν δύο φύσεών του, τῆς ἀνθρωπίνης καὶ τῆς θείας. Διότι ὁ Χριστὸς εἶνε ἕνα πρόσωπο, ἀλλὰ μέσα στὸ ἕνα αὐτὸ πρόσωπο κατοικεῖ ἄνθρωπος καὶ Θεός, κατοικεῖ θεία καὶ ἀνθρώπινη φύσις. Κατοικοῦν καὶ ὑπάρχουν δύο θελήματα, τὸ θέλημα τοῦ ἀνθρώπου καὶ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, χωρὶς ὅμως οἱ δύο φύσεις νὰ συγκρούωνται.

Ὁ ἄνθρωπος δὲν ἔχει ἁρμονία. Μέσα στὴ δική μας καρδιὰ γίνεται σύγκρουσις. Εἶνε στιγμὲς ποὺ ὁ ἄνθρωπος, ἐνῷ μὲ τὸ ἕνα χέρι του πιάνει τὰ ἄστρα, μὲ τὸ ἄλλο χέρι του ταράζει τὴν κοπριὰ τῆς γῆς. Ὁποία ἀντινομία, ὁποία μάχη διεξάγεται μέσα στὰ στήθη τοῦ ἀνθρώπου! Μέσα στὴν καρδιὰ τοῦ κάθε ἀνθρώπου παλεύει ὁ ἄγγελος καὶ ὁ δαίμονας. Ἀλλ' ἐνῷ στὸν ἄνθρωπο ὑπάρχει μία διαρχία, μία δυσαρμονία, μία ἀντινομία, στὸ Χριστό, μολονότι ὑπάρχουν δύο θελήματα, δύο ἐνέργειες, ἐν τούτοις ὑπάρχει μία ἁρμονία. Διότι τὸ ἀνθρώπινον ὑποτάσσεται στὸ θεῖον, ἡ ἀνθρωπίνη φύσις ὑποτάσσεται στὴν θεία φύσι.

Ἀλλὰ τί λέω τώρα, τί κάθομαι καὶ ἀναπτύσσω; Κάνω «ἄλγεβρα». Πρέπει ὅμως αὐτὰ νὰ διδάσκωνται. Γιατὶ πολλοὶ λένε· «Τὰ ξέρουμε!». Δὲν τὰ ξέρουμε δυστυχῶς, καὶ δὲν ἔχουμε τὸ ἐνδιαφέρον νὰ τὰ μάθουμε. Αὐτὴ τὴν ὥρα θεολογῶ· κι ἂν θελήσω θὰ θεολογήσω περισσότερο, ποιός θὰ παρακολουθήσῃ;...

Ἰδού, ἀγαπητοί μου, τὰ μυστήρια τῆς ἁγίας μας Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία σήμερα ἰδιαιτέρως τιμᾷ τοὺς πατέρας τῆς Τετάρτης Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ποὺ συνεκλήθησαν καὶ ἐδογμάτισαν τὸ μέγα μυστήριον τῶν δύο ἐν Χριστῷ φύσεων. Αὐτὸς εἶνε ὁ *«πιστὸς λόγος»*, ποὺ ἀπὸ στόμα σὲ στόμα ἔφτασε μέχρις ἡμῶν.

* * *

Καὶ σήμερα *«πιστὸς ὁ λόγος»*. Κηρύσσεται ὁ πιστὸς λόγος. Θὰ μοῦ πεῖτε *βέβαια*·

—Αὐτοὶ ποὺ κηρύττουν τώρα τὸ λόγο δὲν εἶνε Βασίλειοι καὶ Χρυσόστομοι, δὲν εἶνε πατέρες καὶ διδάσκαλοι τῆς Ἐκκλησίας, *«ἀστέρες πολύφωτοι»* καὶ *«μυρίπνοα ἄνθη»*.

Ναί. Ὁμολογῶ, ὅτι ἂν μᾶς πιάσῃς ὅλους ἐμᾶς τοὺς παπᾶδες καὶ δεσποτάδες καὶ ἱεροκήρυκες καὶ μᾶς στύψῃς, δὲν φτειάχνεις ἕνα μεγάλο πατέρα. Ἀλλὰ δὲν σημαίνει τοῦτο, ὅτι ἐξέλιπε ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ. Ἀπὸ τὸ στόμα μας τὸ ἁμαρτωλὸ καὶ ἀπὸ τὰ δικά μας χείλη τὰ ἁμαρτωλὰ *βγαίνει*, ναὶ *βγαίνει*, ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ. Καὶ ὁ λόγος αὐτὸς εἶνε ὁ ἴδιος ἐκεῖνος λόγος. Διὰ τῶν στομάτων μας κηρύσσεται ὁ ἀκίβδηλος λόγος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ λόγος ποὺ νικᾷ καὶ θὰ νικᾷ εἰς αἰῶνας αἰώνων. *«Πιστὸς»* λοιπὸν *«ὁ λόγος»*.

—Μά, θὰ μοῦ πεῖτε πάλι, ποιές ἀποδείξεις ἔχετε νὰ μᾶς πείσετε, ὅτι ὁ λόγος τοῦ Χριστοῦ, ὁ λόγος τῆς Ἐκκλησίας, ὁ λόγος τῆς Ὀρθοδοξίας, εἶνε λόγος ἀληθινός;

Θέλετε ἀποδείξεις; Ὑπάρχουν ἀμέτρητες. Σᾶς παρουσιάζω μία μόνο ἀπόδειξι, ἕνα θαῦμα. Ἐκεῖνο ποὺ σχετίζεται μὲ τὴ σημερινὴ ἑορτή. Ποῖος ἔκανε τὸ θαῦμα αὐτό; Μία γυναίκα. Αὐτὴ *βεβαίωσε*, ὅτι ὄντως ὁ λόγος εἶνε *«πιστὸς καὶ ἀληθινός»*. Πῶς λέγεται ἡ γυναίκα; Ἑορτάζει στὶς 11 Ἰουλίου· εἶνε ἡ ἁγία Εὐφημία.

Ἡ ἁγία Εὐφημία μαρτύρησε στὴ Μικρὰ Ἀσία καὶ τὸ λείψανό της φυλάσσεται στὸ Πατριαρχεῖο τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἀκέραιο καὶ ἀδιάφθορο διὰ μέσου τῶν αἰώνων. Τί ἔκανε ἡ ἁγία Εὐφημία; Ὅταν παρουσιάστηκε ὁ μονοφυσιτισμός, ἡ μεγάλη διαμάχη γύρω ἀπὸ τὸ πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, οἱ 630 πατέρες τῆς Τετάρτης Οἰκουμενικῆς Συνόδου ἔκαναν στοὺς αἱρετικούς, στοὺς μονοφυσίτας καὶ στοὺς μονοθελήτας μία πρότασι. Γράψτε, τοὺς εἶπανε, τὰ δικά σας δόγματα (τὰ αἱρετικά) σὲ ἕνα τόμο· καὶ θὰ γράψουμε κ' ἐμεῖς τὸ δικό μας πιστεύω σ' ἕναν ἄλλο τόμο. Ἔγιναν λοιπὸν δύο βιβλία· στὸ ἕνα γράψανε οἱ πατέρες τὸ πιστεύω τὸ δικό μας, τὸ ὀρθόδοξο, καὶ στὸ ἄλλο οἱ αἱρετικοὶ τὸ πιστεύω τὸ δικό τους. Τὰ βάλανε καὶ τὰ δύο μέσα στὴ λάρνακα ὅπου ἦτο τὸ λείψανο τῆς ἁγίας Εὐφημίας. Κατόπιν κλείσανε καὶ σφραγίσανε τὸ ἱερὸ λείψανο. Τρεῖς μέρες τὸ φυλάγανε καὶ κάνανε προσευχὴ μὲ νηστεία. Καὶ μετὰ ἀνοίξανε τὴ λάρνακα. Ὅταν τὴν ἄνοιξαν, τὸ μὲν βιβλίο τῶν αἱρετικῶν ἦταν κάτω ἀπὸ τὰ πόδια τοῦ λειψάνου τῆς ἁγίας Εὐφημίας, τὸ δὲ βιβλίο τῆς πίστεώς μας, ὁ πιστὸς καὶ ἀληθινὸς λόγος τῆς Ὀρθοδοξίας, τὸ «Πιστεύω» τὸ δικό μας, ἦταν στὸ στῆθος, στὴν καρδιὰ τῆς ἁγίας. Καὶ τότε ὅλοι ἐθαύμασαν καὶ εἶπαν· *«Πιστὸς ὁ λόγος»*, ἀληθινὸς ὁ λόγος τῆς Ὀρθοδοξίας!

Ὥστε τὴν ἀλήθεια αὐτὴ τὴν *βεβαιώνει* καὶ τὸ θαῦμα τῆς ἁγίας Εὐφημίας.

* * *

«Πιστὸς ὁ λόγος». Κλεῖστε τὰ αὐτιά σας στοὺς λόγους τῆς πλάνης. Σ' αὐτὸ τὸν αἰῶνα, τὸν αἰῶνα τῆς ὕλης, τοῦ μαμωνᾶ, τοῦ ἀντιχρίστου καὶ τοῦ Ἁρμαγεδῶνος, στὸν αἰῶνα αὐτὸν ποὺ σείεται ὁ κόσμος καὶ διανοητικῶς καὶ ψυχολογικῶς καὶ κοινωνικῶς καὶ πολιτικῶς, ἂς κρατήσουμε πιστὰ τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ. *«Πιστὸς ὁ λόγος»*, ἀληθινὸς ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ. Ἀληθινὸς καὶ αἰώνιος. *«Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρέλθωσι»*, εἶπε ὁ Κύριος (Ματθ. 24,35).

Ἂν *βάλουμε* τὸν λόγο αὐτὸν στὴν καρδιά μας, ὅπως ἔγινε στὸ σκήνωμα τῆς ἁγίας Εὐφημίας, θὰ δοῦμε τὴ δύναμί του. Στὴν καρδιά, καὶ ὄχι στὰ πόδια! Γιατὶ τώρα τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ τὸν ἔχουμε στὰ πόδια, τὸν περιφρονοῦμε, τὸν καταπατοῦμε, τὸν *βλασφημοῦμε*. Ὅταν τὸν *βάλουμε* μέσα στὴν καρδιά, θ' ἀλλάξουν τὰ πάντα.

Μὴν ἀφήσῃς λοιπὸν νὰ σβήσουν ἀπὸ τὴν καρδιὰ τὰ λόγια τοῦ Θεοῦ καὶ ἀντ' αὐτῶν νὰ κυριαρχήσῃ μέσα σου ὁτιδήποτε ἄλλο. Μέσα στὴν καρδιά σου νὰ *βάλῃς* κυρίαρχο μόνο τὸ Χριστό, τὴν ἀλήθεια τοῦ Χριστοῦ. Καὶ ἂν *βάλῃς* μέσα στὴν καρδιά σου τὸ Χριστό, καὶ θαύματα ἀκόμη θὰ δῇς!

Ἔτσι νὰ ζήσουμε, ἀγαπητοί μου. Καὶ νὰ λατρεύουμε Πατέρα Υἱὸν καὶ ἅγιον Πνεῦμα, καὶ νὰ ὑμνοῦμε οἱ πάντες μὲ ἕνα στόμα καὶ μιὰ καρδιὰ Χριστόν, αἰνοῦντες καὶ ὑπερυψοῦντες αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

† ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος

Ἀπομαγνητοφωνημένη ὁμιλία. Πρώτη ἐκφώνησις σὲ Ι. ναὸ τῶν Ἀθηνῶν πρὸ τοῦ 1987. Καταγραφὴ καὶ σύντμησις 15-7-2001